

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Iuramentis. Cap. x.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

& Ambrosius. lib. 1. de virginibus, inquit, Nemo miretur, si angelis comparentur, quæ angelorum domino copulantur, Cyrillus carthec. 12. Non ignoremus castitatis gloriam, angelica enim est corona, & supra hominem hæc perfectio, Nazian, in sermone de virginitate.

Salve virginitas divino tradita dono,
Mater inoffensa vitæ, bonamaxima fundei
Christi pars, & spiritibus sociata superni,
Ignarus thalami.

Pluraque de virginitate tradit, & refert Bellarm. in 4. controu. gener. tom. 1. de monach. cap. 28. lib. 2.

DE IVRAMENTIS.

Cap. X.

S Y M M A R I V M.

- 1 **I**uramentum, ut sit licitum tres comites habere debet, iustitiam, iudicium, & veritatem.
- 2 Iuramentum, quid sit.
- 3 Iuramentum est duplex assertorium, & promissorium.
- 4 Iuramentum etiam tripliciter dividitur, in deliberatum, & solemnizatum, deliberatum, & non solemnizatum, & nec deliberatum, nec solemnizatum.
- 5 Iuramentum novem de causis efficitur licitum.
- 6 Iuramentum pluribus etiam de causis illicitum efficitur.
- 7 Iuramenta irritantur à Papa, qui solus à iuramento licito absolvere potest.
- 8 Iuramenta servorum à dominis possunt irritari.
- 9 Iuramenta uxoris à marito possunt irritari.
- 10 Iuramenta monachorum possunt Abbates, & aliorum superiores irritare.
- 11 Episcopi à iuramentis ante perjurium incursum, absolvere possunt.
Iuramentum non debet esse vinculum iniquitatis.
- 12 Iuramenta sub pluribus, & diversis formis præstantur.
- 13 Iuramenti forma, quod Imperator Papa præstare tenetur.
- 14 Iuramenti forma, quod reges Papa præstare tenentur.
- 15 Iuramenti forma, sub qua Episcopi Papa obedientiam præstant.
- 16 Episcopi Apostolorum limina singulis triennii visitare tenentur.
- 17 Episcopi possessiones ecclesiarum, de novo infeudare, aut alienare non possunt.
- 18 Vassalli iuramentum sub qua forma præstetur.
- 19 Fœmina quandoque est capax feudi, & iuramentum præstat fidelitatis.
- 20 Iuramentum fidei professionis, qui doctores præstare tenentur.

- 21 Fidei professionem doctorandi emittere tenentur.
- 22 Episcopi, vicarij non recipientes à Doctōribus, & scholaribus fidei professionem, in graves censuras incurunt.
- 23 Fidei professionis forma, quæ sit.
- 24 Fidei professionem ad cathedrales, & alias ecclesias assumendi, qui emittere tenentur.
- 25 Fidei professio à quibus intra duos menses præstari debeat.
- 26 Canonici fidei professionem non emittentes, non faciunt fructus suos.
- 27 Canonici fidei professionem non emittentes, fructus præbende amittunt.
- 28 Iuramentum, an sit licitum vel ne, cognitio spectat ad forum ecclesiasticum.

SPONSALIA, de quibus proxime egimus, sæpè firmantur iuramento, quare de iuramento hic dicere opportunum censemus. Iuramentum ideo, ut sit licitum, ¶ tres comites habere debet, iudicium, iusticiam, & veritatem, hoc est, ut verum sit, quod juratur, sitque iustum, & cum reverentia debita ad eò fiat, non autem leviter, sed discretè, & ex causa necessaria, considerando locum, causam, tempus, & cæteras circumstantias, ut cum iudicio non præcipitanter, & temerè feratur. *cap. & jurabunt, 22. quest. 1. Navarr. in c. 12. num. 13. tom. 3. & Graff. decis. aur. c. 3. nam 3. & 4. lib. 2. part. 2.* ¶ est enim iuramentum assertio, vel negatio de aliquo licito possibili, & honesto, sacræ rei attestacione firmato, Hostien. *in sum. num. 1. de iur. iur.* ¶ & est duplex, assertorium, & promissorium, assertorium aliud de calumnia, & aliud de veritate dicenda; promissorium vero de faciendo, de persolvendo, de iudicio sili, & iudicatum solvendo, & his similia, ut per eundem Hostien. §. *quot sunt species, numer. 3. cod. tit.*

4 Iuramentum ¶ dividitur etiam in deliberatum, & solemnizatum, deliberatum, & non solemnizatum, & nec deliberatum,

nec solemnizatum. Deliberatum, & solemnizatum est, quando testes jurant ad sancta Dei Evangelia in præsentia iudicis, vel aliquis præstat iuramentum litis decisivum. Deliberatum, & non solemnizatum, quando quis in occulto jurat aliquid cum deliberatione, intendens illud per divinæ veritatis testimonium confirmare. Non deliberatum, nec solemnizatum est quando quis jurat in sermone, non attendens, quem invocet, & ad quid, sed quadam consuetudine. *Turrecrem. in c. habemus. num. 3. 22. qu. 1. & Graff. decis. 16. m. 1. lib. 2. par. 1.*

¶ Licitum efficitur ¶ iuramentum novem de causis, septem, propter bonum introducendum, & duabus, propter malum amovendum. Primò, pro veritate confirmanda, *ut c. non est. 22. qu. 1. c. quanquam. 14. quest. 2. & cap. fin. de iur.* Secundò, pro veritate declaranda, quia in ore duorum, vel trium stat omne verbum *cap. licet. de test.* Tertio, pro pace confirmanda, *c. omne quod 2. 1. quest. 1.* Quarto, pro amicorum animis conciliandis. *eod. cap. omne. & cap. novit. de iudic.* Quinto, pro fidelitate servanda, pro qua venerunt senes Jrael ad regem, qui percussit cum eis fœdus coram domino, *2. reg. cap. 5. & cap. significasti. de*

elect. Sextò, pro fide, pro obedientia, & pro unitate, sicut juraverunt viri Galilæi ad Ieptre. *Iud. cap. 11. & cap. significasti §. a-junt. vers. hoc, nimirum. de elect.* Septimò, pro consuetudine Ecclesiæ servanda, pro qua canonici cathedralium juramentum præstant, & filij Israel data lege juraverunt se domino servituros, *Exod. cap. 24.* Octavò, pro calumnia evitanda, ut, quando præstatur juramentum de calumnia, quod præstari potest in qualibet parte litis, tam ante, quam post litis contestationem, *c. 1. de jur. calum. 6.* Nonò, pro infamia tollenda, quæ juramento, & testibus purgatur, ut extr. *de Purg. canon. per tot.* unde versus, Pax, & fama, fides, reverentia, cautio damni, Defectus veri, sibi poscunt magna cavere, *gloss. in cap. significasti. in verb. pro unitate. de elect. in cap. nullus, de jur. jur. & Graff. decis. aur. cap. 15. numer. 5. par. 1. lib. 2. 8*

6 Illicitum ¶ juramentum pluribus modis dicitur, primò, ex persona jurantis, ut sunt impuberes, quorum juramenta non tenent, *cap. pueri, & cap. honestum. 2. 2. quest. 5. & l. qui jurasse, ff. de jur. jur.* Secundò, est illicitum ex persona, cui juratur, ut cum clericus in manibus laici jurat, quod non licet, *cap. nullus, 2. 2. quest. 5.* Tertio, ex causa turpi obligatoria ad hoc impellente, ut quando Herodes filix saltatrici juravit licet tolerabilius fuisset, promissum non facere, quam facere, quod turpe fuit, *cap. unusquisque. 2. 2. quest. 4. & c. innocens, §. unde vers. est enim, 2. 2. ead. quest. 4.* Quarto, ex modo est illicitum, ut quando temerè, vel indiscretè, aut sine necessitate juratur, ut fecit Ieptre, qui cum indiscretè jurasset, se immolaturum, quod ei victori redeunti de prælio primitus occurrisset, fili-

am unicam, quæ ei primò præ gaudio illius victoriosi adventus occurrit, occidit, *Iud. dicto. c. 11. in fin. c. si non licet, §. sed his exceptis, 2. 3. quest. 5. dicto cap. unusquisque, & cap. ita ergo, ead. 2. 2. quest. 1.* Quintò, est illicitum ex tempore, ut si dominicis, vel aliis festis, & prohibitis diebus juretur, *us c. decrevit, ead. 2. 2. qu. 5.*

7 Irritatur ¶ juramentum à pluribus, Primò, à Papa, cujus auctoritate penitus illicita juramenta irritantur. *cap. auctoritatem, 1. 5. quest. 6.* & subditos excommunicatorum excommunicationem continentium, à juramento fidelitatis absolvit, ut subditos magnorum Principum, contra quos ad aliam executionem deveniri non potest, per tex. *in cap. nos, ead. quest. 6.* & solus Papa à juramento quoque licito absolvere potest *c. alius, ead. qu. 6.*

8 Secundò, ¶ juramenta servorum possunt à dominis irritari, argum. *cap. si servus sciens, 5. 4. dist.*

9 Tertio, ¶ juramentum uxoris, quia sui juris non est, à marito irritari potest, *cap. manifestum, 3. 3. quest. 5.* licet propriè jus irritavit horum juramentum, non ipsi irritant domini, aut viri, dum dicimus dominos posse irritare juramentum suorum servorum, & mariti suarum mulierum.

10 Quarto, ¶ juramentum monachi à suo Abbate, *cap. monacho, 2. 0. qu. 4.*

11 Quintò irritari potest ¶ juramentum ab Episcopo, qui, quotiescunque ex parte recipientis juramentum habet iniquitatem, absolvere potest, *c. si vero, & c. verum, de jurejur. & Graff. decis. aur. cap. 18. numer. 33. par. 1. lib. 2.* & à simplici juramento ante incursum perjurii in pluribus casibus Episcopus absolvere potest, quia juramentum non debet esse vinculum iniquitatis, *cap.*

cap. quanto, de iureiur. & gloss in cap. dilecti, in ver. iuramenti. de major. & obed.

Romano Clementis. VIII. iussu edito. fol. 128.

12 Dividuntur ꝑ iuramenta in multas, & varias formas, de quibus per Felyn. in eod. cap. dilecti. numer. 1. & præstat iuramentum, quandoque à supremis Principibus. Illud enim præstat futurus Imperator sub forma sequenti. ꝑ Ego Romanorum Rex, annuente Domino futurus Imperator, promitto, spondeo, & polliceor, atque iuro, coram Deo, & beato Petro, me de cætero protectorem, & defensorem fore summi Pontificis, & hujus S. R. E. in omnibus necessitatibus, & utilitatibus suis, custodiendo, & conservando promissiones, honores, & jura ejus, quantum divino suffultus adiutorio fuero, secundum leire, & posse meum, recta, & pura fide, sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia, ut in clem. uni post med. ver. Ego N. de iureiur.

14 Præstat ꝑ iuramentum à Rege forma sequenti, Ego N. Deo annuente futurus Rex N. profiteor, & promitto coram Deo, & Angelis ejus deinceps legem, justitiam, & pacem, Ecclesie Dei, populoque mihi subiecto, pro posse, & nosse facere, ac servare, salvo condigno misericordie Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius potero invenire, Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei, condignum, & Canonicum honorem exhibete, atque ea, quæ ab Imperatoribus, & Regibus ecclesiis collata, & reddita sunt, inviolabiliter observare, Abbatibus, comitibus, & vasallis meis, congruum honorem secundum consilium fidelium meorum præstare, sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia, in pontificali

15 Ab Episcopis ꝑ autem præstat in forma sequenti. Ego N. electus ecclesie N. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Apostolo, Sanctæque Romanæ Ecclesie, & D. N. D. N. Papæ N. suisque successoribus canonicè intrantibus, non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur, vel injuriæ aliqua inferantur, quovis quæsito colore, consilium verò, quod mihi credituri sunt per se, aut Nuncios suos, seu litteras ad eorum damnum me sciente, nemini pandam, Papatum Romanum, & regalia Sancti Petri, adiutor eis ero ad retinendum, & defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem, Legatum Apostolicæ Sedis in eundo, & redeundo honorificè tractabo, & in suis necessitatibus adjuvabo, iuro; honores, privilegia, & auctoritatem Sanctæ Romanæ Ecclesie Domini nostri Papæ, & successorum prædictorum conservare, defendere, augere, & promovere curabo, neque ero in consilio vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra, vel præjudicialia personarum juris, honoris, status, & potestatis eorum machinentur, & si talia à quibuscunque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse, & quanto citius poterò, significabo eidem Domino nostro, vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire, regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes, sive dispositiones, reservationes, provisiones, & mandata Apostolica,

stolica, totis viribus observabo, & faciam
 ab aliis observari, hæreticos, schismaticos,
 & rebelles eidem Domino nostro, vel suc-
 cessoribus prædictis, pro posse persequar, ¹⁸
 & impugnabo, vocatus ad synodum veni-
 am, nisi præpeditus fuero canonica præ-
¹⁶peditione, † Apostolorum limina singu-
 lis triennis personaliter per me ipsum vi-
 sitabo, & Domino nostro, ac successoribus
 præfatis rationem reddam de toto
 meo Pastoralis officio, ac de rebus omni-
 bus ad meæ ecclesiæ statum, ad cleri, &
 populi disciplinam, animarum denique,
 quæ meæ fidei traditæ sunt, salutem quo-
 vis modo pertinentibus, & vicissim man-
 data Apostolica humiliter recipiam, & ¹⁹
 quam diligentissimè exequar, quòd, si le-
 gitimo impedimento detentus fuero, præ-
 dicta omnia adimplebo per certum nun-
 cium ad hoc speciale mandatum habea-
 tem de gremio meo capituli, aut alium in
 dignitate ecclesiastica constitutum, seu
 aliàs personatum habentem, aut his mihi
 deficientibus per diocesanum sacerdo-
 tem, & clero deficiente, omnino per ali-
 quem alium presbyterum secularem, vel
 regularem spectatæ probitatis, & religio- ²⁰
 nis de supradictis omnibus plenè instru-
 ctum, de hujusmodi autem impedimen-
 to docebo per legitimas probationes ad
 S.R.E. Cardinalem proponentem in con-
 gregatione sacri concilij, per supradictum
¹⁷nuncium transmittendas, † Possessiones
 verò ad mensam meam pertinentes non
 vendam, nec de novo infeudabo, vel ali-
 quo modo alienabo, etiam cum consensu
 capituli ecclesiæ meæ, inconsulto Roma-
 no Pontifice, & si ad aliquam alienatio-
 nem devenero, pœnas in quadam super
 hoc edita constitutione contentas, eo
 ipso incurrere volo, sic me Deus adjuvet
 & hæc S. Dei Evangelia, ut in eo Pontifici
 fol. 79.

¹⁸ Juramentum † autem vasalli, quo fide-
 litas præstatur, in se habet, quod qui domi-
 no suo fidelitatem jurat, ea semper in me-
 moria debet habere, incolume, tutum, ho-
 nestum, utile, facile, possibile, sed, quia non
 sufficit abstinere à malo, nisi fiat etiam
 id quod bonum est, ultra sex supradicta cõ-
 silium etiam, & auxilium domino suo fi-
 dele præstare tenetur, si beneficiis dignus
 vult videri, & saluus esse de fidelitate jura-
 ta. *cap. de forma, 22. quæst. 5. cap. 1. de form.*
fidel. & cap. 1. de nov. form. fidel. in us. feud.

¹⁹ † Et, quia ardua quæstio, an, & quomodo
 fœmina sit capax feudi, & juramentum fi-
 delitatis præstare possit, de qua per Iser, &
 Jac. de S. Georg. in tract. de feud. fœmina
 tamen est capax feudi, & ad præstandum
 homagium, vel fidelitatis sacramentum,
 admittitur etiam abbattissa, vel priorissa
 monialium pro feudo, quod monasterium
 suum tenet ab aliquo Principe, seu domi-
 no temporali. *cap. unic. §. verum quando. de*
stat. reg. in 6.

²⁰ Et Pius IV. motu proprio statuit, &
 ordinavit, quòd nullus doctor, magister,
 regens vel alius cujuscumque artis, & fa-
 cultatis professor, secularis, vel cujusvis or-
 dinis regularis, in quibusvis studiorum ge-
 neralium universitatibus, aut gymnasiis
 publicis aut alibi ordinariis, vel extraor-
 dinariis lectoris cathedram assequi, vel
 jam obtentam retinere, seu aliàs Theologi-
 am canonicam, vel civilem censuram, me-
 dicinam, philosophiam, grammaticam, vel
 alias liberales artes, in quibuscunque locis
 etiam in ecclesiis, monasteriis, aut conven-
 tibus regularium quorumcunque publicè,
 vel

vel private in quoquo modo profiteri, seu lectiones aliquas in facultatibus huiusmodi habere, vel exercere. † Neque doctores ipsi, vel alii superiores, ad alium gradum in eisdem facultatibus suscipiendum recipere, & admittere, neque doctores, magistri, & scholares ad electionem alicuius in rectorem, vel cancellarium universitatis, aut gymnasii procedere, nec ipsi scholares, vel alii gradus huiusmodi palam, vel privatim recipere valeant, nisi ante illorum receptionem, vel admissionem in Ordinarii loci, vel ejus in spiritualibus Vicarii manibus catholicam fidem, verbis iuxta formæ infra scriptæ tenorem conceptis, palam, & solemniter profiteantur, *ut in litteris Apostolicis Pij IV. incipien. in sacrosancta B. petri circa princ.* Et in
 22 eventum † contraventionis Episcopi interditi pœnam ab ingressu ecclesiæ, inferiores verò excommunicationis latæ sententiæ, privationisque omnium, & singulorum, dignitatum, beneficiorum, officiorum, & feudorum eo ipso pœnas incurrant, *ut in eisdem litteris, S. ac omnibus in Bullar. Rom. cap. 112.* tenoris infra scripti.

23 Forma † autem dictæ professionis fidei hæc est. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo S. R. E. utitur; videlicet Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem cœli, & terræ visibilibus omnium, & invisibilibus, & in unum Dominum Iesum Christum filium Dei unigenitum, & ex parte natum ante omnia secula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum, non factum, consubstantialem patri, per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines, & propter nostram salutem

descendit de cœlis, & incarnatus est de Spiritu sancto, ex Maria Virgine, & homo factus est, crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus, & sepultus est; & resurrexit tertia die secundum scripturas; & ascendit in cœlum: sedet ad dexteram patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos, & mortuos, cuius regni non erit finis, & in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex patre filioque procedit; qui cum patre, & filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per prophetas; Et unam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum, & expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi seculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissimè admitto, & amplector. Item sacram scripturam juxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicatio de vero sensu & interpretatione sacram scripturarum, admitto, nec eam unquam, nisi juxta unanimem consensum patrum, accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse verè, & propriè sacramenta novæ legis à Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis, necessaria, scilicet, baptismum, confirmationem, eucharistiam, pœnitentiam, extremam unctionem, ordinem, & matrimonium, illaque gratiam conferre, & ex his baptismum, confirmationem, & ordinem sine sacrilegio reiterari non posse, receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ catholice ritus in supradictorum omnium sacramentorum solemnè administratione reci-

pio. & admitto: Omnia, & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione in sacrosancta Tridentina synodo definita, & declarata fuerant, amplector, & recipio. Profiteor pariter, in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro vivis, & defunctis, atque in sanctissimo eucharistiæ sacramento esse verè, realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem, unà cum anima, & divinitate Domini nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quam conversionem catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantùm specie, totum atque integrum Christum, verumque sacramentum sumi: constanter teneo, purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium sus-²⁴fragiis juvari: similiter, & sanctos unà cum Christo regnantes venerandos, atque invocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias esse venerandas. Firmiter asserto, imagines Christi, ac deiparæ semper virginis, nec non aliorum sanctorum habendas, & retinendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem impartendam. Indul-

definita, & declarata indubitanter recipio atque profiteor, simulque contraria omnia, atque hæreses ab Ecclesia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo. Hanc veram catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentibus sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & immaculatam usque ad extremum vitam spiritum constantissime, Deo adjuvante, retinere, & confiteri, atque à meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. spondeo, voveo, ac juro, sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia, *ut in eodem cap. 122.*

²⁴ Omnesque quos cathedralibus, & superioribus ecclesiis, vel quibus de illarum dignitatibus, canonicatibus, & aliis quibuscunque beneficiis ecclesiasticis curam animarum habentibus provideri contingeret, publicam orthodoxæ fidei professionem facere, seque in Romanæ Ecclesiæ obedientia permansuros, spondere, & jurare tenentur, conc. Trid. in c. 1. *de re. sess. 24.* & Pius IV. in *ead. Bull. rom. c. 114.* & ad minus infra duos menses à die adeptæ possessionis in manibus Episcopi, vel, eo impedito, eorum generali ejus Vicario eandem tenentur orthodoxæ suæ fidei publicam facere professionem, & canonici verò, non solum coram Episcopo, sed etiam in capitulo idem facere tenentur, alioquin prædicti omnes provisi, ut supra fructus non faciunt suos, nec illis possessio suffragatur. conc. Trid. *ead. c. 12. §. provisi autem,* & fructus præbendæ tantùm hoc casu amittunt, qui sine auctoritate

toritate Papæ remitti non possunt. conc. Trid. in decis. super eo c. 12. & in Bull. c. 112. & 114. & quod teneantur fidei professionem emittere, fuit etiam super. eod. cap. 12. à sacra congreg. decisum, sub tit. Vercellen. & Cremonen. & † ubicunque dubitatur, an

juramentum sit licitum, vel illicitum, & id eod servandum, vel non servandum, ad Papam, & forum ecclesiasticum tantum cognitio spectat. c. venerabilem, circa fi. & ibi Inn. n. 6. & Abb. n. 13. de el. et. & hæc breviter de juramentis mihi dixisse sufficiat.

DE VOTO, ET VOTI DISPENSATIONE.

Cap. XI.

S V M M A R I V M.

- 1 *Votum, quid sit.*
- 2 *Votorum plures sunt species.*
- 3 *Votum necessitatis, est illud, quod quis in baptismo emittit.*
- 4 *Votum voluntatis, est illud, quod quis voluntarie emittit.*
- 5 *Votum voluntarium est duplex, solemnus, & simplex.*
- 6 *Votum simplex est duplex, tacitum, vel expressum.*
- 7 *Votum, iuramentum, pactum, consuetudo, & lex, quando servari non debent.*
- 8 *Votum, ut sit validum, considerata tantummodo persona voventis, tria requiruntur.*
- 9 *Votum votere non potest Episcopus, per quod vinculum, inter ipsum & suam Ecclesiam dissolvatur.*
- 10 *Votere non potest monachus sine consensu sui abbatis.*
- 11 *Votum peregrinationis, clericus secularis sine consensu sui Episcopi emittere non potest.*
- 12 *Vir, & uxor, qua votere non possint.*
- 13 *Impuberes, quando validè votere possint, vel non possint.*
- 14 *Votere non potest servus quidquam, quo servitium domini minuitur.*
- 15 *Voto nemo potest se firmiter obligare in his, in quibus alteri subijcitur, sine illius consensu.*
- 16 *Vota sub pœna peccati mortalis sunt servanda, & quàmprimùm etiam implenda.*
- 17 *Votum metu factum, quando non obliget.*
- 18 *Matrimonium metu factum non tenet.*
- 19 *Puella meticulosè monasterium ingressa, cum habitus ante legitimam aetatem professionis gestatione, potest exire, & habitum dimittere.*
- 20 *Votum factum in minori aetate, non obligat adveniente pubertate, nisi ratificetur expressè.*
- 21 *Votum irritare possunt ij, in quorum potestate voventes existunt.*
- 22 *Obligatio semel extincta, nunquam reviviscit.*